

Fortum Renewables Oy
Kägelviksvägen 2–4, 02150 Esbo

Sarvlax solpark, Lovisa

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ger sitt utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning till den projektansvariga på basis av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017, senare MKB-lagen) 18 §.

Tillstånds- och tillsynsverket fungerar som kontaktmyndighet för bedömningsförfarandet.

1 Uppgifter om projektet

1.1 Basuppgifter om projektet

Sarvlax solpark, Lovisa

Projektansvarig är Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy, som är ett projektutvecklingsbolag som ägs av Fortum Renewables Oy. FCG Rakennettu Ympäristö Oy har fungerat som konsult för den projektansvariga för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

1.2 Beskrivning av projektet och projekialternativen

Fortum Renewables Oy:s projektutvecklingsbolag Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy (senare Fortum) planerar Sarvlax solparksprojekt i Lovisa stad. Projektet ligger cirka tre kilometer nordväst om Lovisa centraltätort i Norrsarvlax by. Projektområdet ligger på båda sidor av Borgå motorväg, i huvudsak på jordbruksmark samt i blandskog som används för skogsbruk. Avsikten är att solpanelerna placeras på åkermarker.

Den totala arealen av solkraftsområdet som behandlas vid MKB-förfarandet omfattar cirka 477 hektar. Solkraftsprojektets konstruktioner med solpaneler planeras på ett cirka 127–175 hektar stort område beroende på alternativ. Solkraftsprojektets totala effekt är enligt uppskattning cirka 127–175 MWp och årsproduktionen 114–157 GWh/v. Projektets elöverföringsförbindelse planeras med en luftledning på 110 kV till Skogbacka elstation i Lovisa. I samband med MKB-förfarandet utreds möjligheten att placera ett ellager i området.

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet

ALT0: Projektet genomförs inte.

ALT1: I projektområdet byggs ett solpanelsområde på cirka 175 hektar. Områdets totala effekt är cirka 175 MWp. Den uppskattade årsproduktionen är 157 GWh/v.

ALT2: I projektområdet byggs ett solkraftsområde på cirka 127 hektar. Områdets totala effekt är cirka 127 MWp. Den uppskattade årsproduktionen är 114 GWh/v.

Elöverföring

SVE1: I solkraftsområdets norra del byggs en elstation och en ny 6,9 kilometer lång luftledning för 110 kV byggs i den befintliga ledningskorridoren bredvid Fingrid Oyj:s kraftledningar Anttila–Kymmene 400 kV, Lovisa–Anttila 400 kV och Kymmenedalens Elnät Ab:s kraftledning Lovisa–Koria för 110 kV genom att bredda ledningsgatan. Anslutningen till stamnätet sker vid Fingrid Oyj:s nya Skogbacka elstation öster om solkraftsområdet.

SVE2: I den mellersta delen av solkraftsområdet byggs en elstation och en ny 7,7 kilometers luftledning för 110 kV byggs i en ny ledningskorridor längs med Borgå motorväg. Anslutningen till stamnätet sker vid Fingrid Oyj:s nya Skogbacka elstation öster om solkraftsområdet.

SVE3: I den södra delen av solkraftsområdet byggs en elstation och en ny 7,3 kilometer lång luftledning för 110 kV byggs bredvid Fingrids Oyj:s kraftledning Borgå–Abborfors i den befintliga ledningskorridoren genom att bredda ledningskorridoren. Anslutningen till stamnätet sker vid Fingrid Oyj:s nya Skogbacka elstation öster om solkraftsområdet.

Avsikten är att miljökonsekvensbeskrivningen färdigställs i början av år 2027. Stadsfullmäktige fattade beslut om att inleda delgeneralplaneringen för Sarvlax 13.3.2024 och meningen är att den ska bli färdig år 2027. Målet är att produktionen av solkraft på Sarvlaxområdet startar år 2029.

Noggrannare beskrivning av projektet och projekialternativen framförs i bedömningsprogrammet.

2 Förfarande vid miljökonsekvensbedömning

2.1 Anhängiggörande av bedömningsprogrammet

Bedömningsprogrammet har blivit anhängigt 4.6.2026 då den projektansvarige lämnade in ett program för miljökonsekvensbedömning (senare MKB-program) för projektet Sarvlax solpark till Tillstånds- och tillsynsverket.

Ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet på basis av NTM-centralen i Nylands beslut (beslut 11.4.2025, Dnr UUDELY/14969/2024) enligt 13 § i MKB-lagen.

2.2 Förhandsöverläggning och sammanjämkning av bedömningsförfarandet och andra förfaranden

Kontaktmyndigheten ordnade en förhandsöverläggning 18.2.2026 enligt 8 § i MKB-lagen för att främja bland annat helhetshanteringen av de bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som projektet fordrar samt för att förbättra informationsutbytet

mellan den projektansvarige och myndigheterna. I förhandsöverläggningen deltog utöver den projektansvarige och konsulten även följande parter: Lovisa stad, Borgå miljöhälsovård, Borgå museum, Nylands förbund och Livskraftscentralen i Nyland.

2.3 Meddelande om bedömningsprogrammet och samråd

Kontaktmyndigheten meddelade om bedömningsprogrammet och att det är framlagt till påseende samt om möjligheten att lämna in åsikter och utlåtanden med en offentlig kungörelse 30.7–28.8.2026. Kungörelsen publicerades på Tillstånds- och tillståndsverkets webbplats <https://lvv.fi/sv/aktuellt/kungorelser-och-offentliga-delgivningar>. Meddelande om kungörelsen skickades till Lovisa stad för publicering i enlighet med kommunallagen 108 § (410/2015). Dessutom har information om bedömningsprogrammet och att det är framlagt till påseende samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden publicerats med annonser i tidningarna Loviisan Sanomat och Nya Östis 30.7.2026.

Under samrådstiden har det varit möjligt att bekanta sig med MKB-programmet på följande platser:

- Miljöförvaltningens webbtjänst: www.miljo.fi/sarvlax-solpark-lovisa-MKB
- Lovisa huvudbibliotek, Drottninggatan 3, 07900 Lovisa
- Kundservicekontoret Lovinfo (Mariegatan 12 A, 07900 Lovisa)

Ett informationsmöte om MKB-programmet ordnades 12.8.2026 i Societetshuset i Lovisa. Det var också möjligt att delta i infomötet på distans.

3 Utlåtanden och åsikter om bedömningsbeskrivningen

Kontaktmyndigheten begärde utlåtande om bedömningsprogrammet av kommunerna i projektets influensområde och av andra myndigheter som ärendet sannolikt berör. Kontaktmyndigheten har tagit emot 6 utlåtanden och 7 åsikter om bedömningsprogrammet. Utlåtanden gavs av följande myndigheter: Nylands förbund, Trafikledsverket, det regionala ansvarsmuseet i Östra Nyland (Borgå museum), Räddningsverket i Östra Nyland, Borgå miljöhälsovård och Fingrid Oyj. Åsikter lämnades in av: Finlands naturskyddsförbund Nylands distrikt och Lovisa kultur- och miljörelse r.f. Dessutom lämnade 5 privatpersoner in åsikter.

Nedan presenteras kontaktmyndighetens uppfattning om samrådsresponsens centrala innehåll. Begäran om utlåtande och utlåtandena finns i sin helhet på adress: www.miljo.fi/sarvlax-solpark-lovisa-MKB

Sammandrag av utlåtanden

Allmänt

I utlåtandena konstateras att MKB-programmet är högklassigt och ger goda utgångspunkter för att göra miljökonsekvensbedömningen. Konsekvenserna som ska utredas har identifierats väl, nuläget beskrivits grundligt och metoderna för konsekvensbedömningen framförts tydligt i bedömningsprogrammet.

I utlåtandena konstateras att projekialternativen är tillräckliga och jämförbara. Det konstateras att i alternativ ALT2 har konsekvenserna som riktas till kulturmiljön tagits i beaktande väl och projektområdets areal har avgränsats utifrån dessa konsekvenser.

Landskapet och kulturmiljön samt det arkeologiska kulturarvet

I utlåtandena lyfts konsekvenserna för landskapet och kulturmiljön fram som betydande miljökonsekvenser, eftersom det i projektområdets södra del finns en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY) Sarvlax gård med omgivning samt Stora Strandvägen. Enligt utlåtandena ska utredningarna om landskapet och kulturmiljön inriktas så att man på ett tillförlitligt sätt kan bedöma förutsättningarna för att trygga dessa värden med riksintresse.

Borgå museum anser att de direkta och indirekta konsekvenserna i fråga om det arkeologiska kulturarvet har identifierats väl och värdesätter att konsekvenserna har bedömts på ett omfattande sätt. Museet påpekar att på grund av de osäkra uppgifterna ska existensen och omfattningen av det arkeologiska objektet Sarvlax Peltas säkerställas.

Markanvändning och planläggning

I utlåtandena anses att de sannolika betydande miljökonsekvenserna av projektet riktas till värdefulla helheter som anvisats i landskapsplanen. I landskapsplanen har det anvisats behov för grönförbindelser samt stora enhetliga skogsbruksdominerade områden, som har betydelse för det ekologiska nätverket i och kring projektområdet och elöverföringsrutten. Natur- och fågelutredningarna bör riktas in på så sätt att det är möjligt att i miljökonsekvensbeskrivningen granska att värdena tryggas.

Fingrid Oyj påpekar att i planeringen av markanvändningen ska förutsättningarna tryggas för utveckling och användning av kraftledningar. I området för Sarvlax solparksprojekt går i nuläget en 110 kV kraftledning och två 400 kV kraftledningar. Dessutom har Fingrid identifierat ett behov av en ny 400 kV kraftledningsförbindelse mellan Kotka och Borgå. Denna förbindelse skulle preliminärt gå i den norra delen av solkraftsområdet bredvid de nuvarande 400 kV kraftledningarna i samma ledningskorridor. Fingrid har föreslagit att detta kraftledningsbehov anvisas i Nylands VISION-landskapsplan och ber projektaktören att vid planeringen av Sarvlax solparksprojekt beakta utrymmesbehovet och möjligheterna för genomförandet för den planerade kraftledningen. Fingrid påminner om att enligt de riksomfattande målen för områdesanvändning ska nya kraftledningar i mån av möjlighet placeras i samma ledningskorridor med nuvarande kraftledningar.

Nylands förbund anser att MKB-förfarandet för Sarvlax solparksprojekt ska göras i nära samarbete med beredningen av delgeneralplanen som pågår för att man ska kunna utnyttja konsekvensbedömningarna både i förfarandet och i bedömningen av planens verkningar och styrningen av lösningar i planen.

Övriga konsekvenser

Trafikledsverket konstaterar att vid bedömningen av trafikkonsekvenser ska konsekvenserna av den tilltagande trafiken granskas på de närliggande trafiklederna under såväl byggtiden som under driften. I bedömningen måste trafikledsanvändningen, trafikens smidighet och säkerhet beaktas. Vid transporten av kraftledningskonstruktionerna är det viktigt att fästa särskild uppmärksamhet vid trafiksäkerheten, eftersom stora konstruktionsdelar exempelvis kan störa sikten.

Räddningsmyndigheten konstaterar att med nuvarande uppgifter kan projektets säkerhets- och miljörisker bedömas vara ringa, om tillräckliga åtgärder för riskhantering beaktas förebyggande vid planering och genomförande. Riskerna för ett objekt med omfattande energiproduktion består särskilt av bränder i anslutning till elsystemen och ellagringslösningarna.

Sammandrag av åsikterna

Allmänt

I åsikterna anses att bedömningen också bör inkludera miljökonsekvenserna av den reglerkraft som projektet fordrar, eftersom produktionen av solkraft varierar och alltid fordrar kortvarig reglerkraft som stöd. Det påpekas att reglerkraft för närvarande i huvudsak produceras i norra Finland med hjälp av vattenkraft, vilket orsakar skadliga miljökonsekvenser. I detta sammanhang hänvisas i åsikterna till i 2 § punkt 1) i MKB-lagen och där definitionen om att miljökonsekvenser avser de direkta och indirekta verkningar som ett projekt medför i Finland och utanför finskt territorium.

I åsikterna påpekas att projektområdet är beläget på åkermarker som används för livsmedelsproduktion och att konsekvenserna för livsmedelsberedskapen inte har beaktats i MKB-programmet. Dessutom anses placeringen av solkraft på åkrar som används för odling vara i strid med Finlands mål för förnybar energi, enligt vilka man strävar efter att undvika att åkrar i aktivt odlingsbruk används för solkraft.

Alternativ

I en av åsikterna anses att endast projektalternativ ALT2 är genomförbart, eftersom det är det enda alternativet där de för fågelbeståndet värdefulla områdena samt den byggda kulturmiljön av riksintresse i södra delen av projektområdet lämnas utanför området som byggs. I en annan åsikt understöds nollalternativet ALT0.

I åsikterna framhålls att förbudet mot förorening av grundvatten är ovillkorligt och påpekas att sträckningen av elöverföringsalternativen SVE2 och SVE3 går genom närskyddszonen

för huvudvattentäkten i Lovisa. Det framförs att elöverföringsledningens konsekvenser för kvaliteten på grundvattnet i Lovisaåsen bör bedömas. Dessutom konstateras det att alla alternativen för elöverföringen fordrar att en ny ledningskorridor röjs upp, åtminstone genom att den befintliga ledningskorridoren breddas, och det framförs att miljökonsekvenserna av ledningarnas byggandet och drift bedöms.

Landskap och kulturmiljö

I åsikterna anses att solkraftsprojektet och dess elöverföring orsakar stora negativa konsekvenser för landskapet i de öppna åkerområdena. Det påpekas att landskapskonsekvenserna för bostadshus och fritidsstugor som ligger i närheten av projektområdet bör bedömas med hjälp av visualiseringsbilder och intervjuer. Dessutom bör landskapskonsekvenserna av elöverföringen bedömas i Lovisa ådal. Landskapskonsekvenserna som riktas till boendet föreslås lindras genom att öka zonerna med vintergröna växter.

Den södra delen av projektområdet i projektalternativet ALT1 konstateras vara i strid med landskapsplanen, eftersom området i planen har beteckningen område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden och planbestämmelsen lyder ”I den mer detaljerade planeringen och områdesanvändningen ska områdenas värdefulla särdrag tas i beaktande och naturens, landskapets och kulturmiljöns värden tryggas”.

Människornas levnadsförhållanden och trivsel

I åsikterna anses att Sarvlax solpark betydligt försämrar trivseln för människorna som bor i närheten. Det framförs krav på att det ska göras modelleringar över bullerolägenheterna som riktas till invånarna, även i frågan om infraljud, som underskrider människans hörselområde, och ultraljud, som överskrider människans hörselområde. Speciell oro framförs över bullret som orsakas av kylningen av batterilagren. Ytterligare konstateras att en tillförlitlig uppskattning av förändringen av värdet på bostadsfastigheterna i närheten av panelområdena bör göras.

I åsikterna påpekas också att den enskilda vägen Norr-Sarvlaks-Sarbacka väglag är den enda trafikförbindelsen till projektområdet och det framförs oro över att vägen drabbas av betydande belastning under solkraftverkets byggnadstid.

Naturmiljön

I åsikterna lyfts det fram att i projektets naturutredningar har det konstaterats att det i projektområdet och dess omgivning finns betydande fågelvärden. Dessutom framförs det i åsikterna att utredningen av fågelbeståndet innehåller brister gällande observationerna av vissa arter.

I åsikterna lyfts fram att det i området och på åkrarna rör sig stora rovdjur, såsom björn, varg och lodjur, och det framförs oro för att de kommer att börja röra sig närmare bostadshusen i och med solkraftsprojektet. Det påpekas att enligt programmet finns det

inget vargrevir i området, men på Naturresursinstitutets webbplats nämns att det finns ett revir för ett vargpar i Lovisa.

I åsikterna fordras att det i bedömningen ska redogöras för projektets konsekvenser för djur, även för andra arter än de skyddade direktivarterna. Dessutom framförs det att man ska bedöma hur breddandet av terrängkorridoren för elöverföringen påverkar djurens möjligheter att röra sig i nord-sydlig riktning. Det konstateras också att den i naturutredningen identifierade klibalsskogen i den östra delen av projektområdet, inklusive avrinningsområde, bör utelämnas från området som byggs, såsom det rekommenderas i naturutredningarna.

4 Myndighetens ställningstagande till bedömningsprogrammets omfattning och exakthet samt anvisningar för utarbetandet av konsekvensbeskrivningen

4.1 Bedömningens omfattning och exakthet

Kontaktmyndigheten konstaterar att MKB-programmet för Sarvlax solkraftsprojekt uppfyller innehållskraven som ställs för bedömningsprogram i 16 § i MKB-lagen och i 3 § i MKB-förordningen. Beskrivningen över nuläget, bedömningsmetoderna och de separata utredningarna som framförs i MKB-programmet ger goda utgångspunkter för att göra miljökonsekvensbedömningen. I bedömningsprogrammet framförs också tydligt omfattningen på de influensområden enligt konsekvenstyp som granskas i MKB-förfarandet. MKB-programmet är i sin helhet tydligt.

För att fastställa konsekvensernas betydelse är planen att i tillämpliga delar utnyttja metoden som utvecklats i IMPERIA-projektet. Kontaktmyndigheten anser detta vara ändamålsenligt, eftersom det är frågan om en vedertagen metod för bedömning av miljökonsekvenser. I bedömningsprogrammet framförs också tydligt bedömningskriterierna som används för att fastställa konsekvensobjektets känslighet och storleksklassen på förändringen. Detta gör bedömningen mer genomskinlig.

Då konsekvensbeskrivningen och utredningarna i anslutning till den utarbetas, ska man beakta det som framförs i MKB-programmet, kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-programmet samt på ändamålsenligt sätt de utlåtanden och åsikter som framförts om programmet.

Kontaktmyndigheten påminner om att miljökonsekvensbeskrivningen ska fokusera på de miljökonsekvenser som sannolikt är betydande. Dessutom ska konsekvenser med osäker betydelse granskas i sådan omfattning och med sådan noggrannhet att deras betydelse kan motiveras. Konsekvenser som på förhand bedömts vara ringa kan lämnas utanför konsekvensbedömningen och valen som gjorts kan motiveras i miljökonsekvensbeskrivningen i korthet.

I miljökonsekvensbeskrivningen ska det framföras genomförbara lindringsåtgärder för betydande skadliga konsekvenser. Konsekvenserna ska i regel bedömas separata utan lindringsåtgärder samt med lindringsåtgärder. Av bedömningens resultat ska det framgå

vilka lindringsåtgärder som har beaktats i bedömningen och på vilket sätt lindringsåtgärderna och osäkerheterna i bedömningen har påverkat konsekvensernas betydelse. Lindringsåtgärderna som framförs ska vara konkreta och genomförbara i det aktuella projektet. Det ska vara möjligt att förbinda sig till åtgärderna i den fortsatta planeringen av projektet samt under tillståndsförfaranden och genomföringsskedet.

4.2 Beskrivning av projektet och projekialternativen

I MKB-programmet beskrivs projektet och projekialternativen tydligt. Projektets syfte, läge, omfattning, markanvändningsbehov och tekniska uppgifter har framförts ingående med beaktande av planeringsskedet. Kontaktmyndigheten har inget att anmärka på vad gäller omfattningen av dessa beskrivningar.

Utöver det så kallade nollalternativet, det vill säga att projektet inte genomförs, framförs i bedömningsprogrammet två alternativ för genomförandet av solkraftsprojektet. Tre alternativ har framförts för elöverföringen. Alternativen utgör en bra utgångspunkt för konsekvensbedömningen. I alternativ ALT2 har projektområdet avgränsats till en mindre areal på basis av konsekvenserna som riktas till landskapet och kulturmiljön, och den nationellt värdefulla byggda kulturmiljön i områdets södra del har beaktats. Kontaktmyndigheten anser att bildandet av alternativen i detta avseende är noggrant övervägt.

4.3 Miljöns nuvarande tillstånd, miljökonsekvenser som bedöms och metoder

Miljöns nuvarande tillstånd

Kontaktmyndigheten anser att bedömningsprogrammet i tillräcklig omfattning beskriver nuläget i projektområdet och dess sannolika influensområde. I beskrivningen av nuläget har det i bedömningsprogrammet använts mycket åskådliga kartor. Kontaktmyndigheten konstaterar att beskrivningen av nuläget ska kompletteras i bedömningsbeskrivningen om man under bedömningen får ny information.

Miljökonsekvenserna i bedömningen

I bedömningsprogrammet presenteras ett tydligt förslag över de miljökonsekvenser som bedömningen riktar sig till i syfte att utreda och bedöma sannolikt betydande miljökonsekvenser av projektet. Det har ansetts vara sannolikt att dessa antingen kommer att ha betydande konsekvenser eller att bedömningen är förenad med sådan osäkerhet att en mer detaljerad utredning av konsekvensernas betydelse måste göras.

Konsekvenser som föreslås bedömas är konsekvenserna för landskapet och kulturmiljön, människornas levnadsförhållanden och trivsel, det arkeologiska kulturarvet, ytvatten, samhällsstrukturen och markanvändningen, trafiken, bullerförhållandena och naturmiljön. I fråga om naturmiljön bedöms konsekvenserna för växtligheten och naturtyperna, fågelbeståndet, djurlivet (åkergröda, flygekorre, asknätfjäril och fladdermöss, övriga allmänna djur), Natura 2000-området (Pernåviken och havsskyddsområdet i Pernå skärgård) och det ekologiska nätverket. Kontaktmyndigheten anser att denna avgränsning

är i rätt riktning på basis av projektbeskrivningen, beskrivningen av projektområdets nuläge samt responsen som kommit om programmet. Bedömningen kan i övrigt genomföras på det föreslagna sättet, men genom att på ändamålsenligt sätt begränsa bedömningen av trafikkonsekvenser och bullerkonsekvenser.

Kontaktmyndigheten konstaterar att i bedömningen av trafikkonsekvenser ska fokus ligga på att granska konsekvenserna med tanke på människornas levnadsförhållanden, trivseln och trafiksäkerheten. Bedömningen av bullerkonsekvenser ska i synnerhet koncentrera sig på de bullerkonsekvenser som kan orsakas av driften av ellagret och som riktas till de närmaste bostadshusen.

I bedömningsprogrammet framförs att man inte i miljökonsekvensbeskrivningen bedömer konsekvenserna för marken och berggrunden, grundvattnet, klimatet, för varg och skogsren av djuren, näringsverksamheten och utnyttjandet av naturresurser, flygtrafiken och luftfartssäkerheten, konsekvenser av reflektioner eller konsekvenser som orsakas av säkerhets- och miljörisker. Kontaktmyndigheten sammanfaller i huvudsak med den i MKB-programmet framförda åsikten om att projektets konsekvenser för dessa konsekvenstyper är ringa. Med undantag av grundvattenkonsekvenserna kan övriga konsekvenser lämnas utanför bedömningen och valet kan kort motiveras i miljökonsekvensbeskrivningen. Kontaktmyndigheten konstaterar att projektets konsekvenser för grundvattnen inkluderar osäkerhet och därför ska de bedömas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet förutsätter kontaktmyndigheten att följande saker beaktas för olika miljökonsekvenser i bedömningen.

Landskap och kulturmiljö

I programmet har man identifierat de objekt som är värdefulla med tanke på landskapet och kulturmiljön i projektets influensområde. Det mest betydande för konsekvenserna som riktas till landskapet och kulturmiljön är att i alternativ ALT1 ligger södra delen av projektområdet till stor del på ett område som ingår i en byggd kulturmiljö av riksomfattande intresse (Sarvlax gård med omgivning, RKY). Dessutom tangeras projektområdet av Stora strandvägen (RKY) i områdets södra del. Konsekvenserna för den byggda kulturmiljön uppstår i huvudsak genom konsekvenserna för landskapsbilden. Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningen om att projektets konsekvenser för landskapet och kulturmiljön sannolikt är betydande.

Största delen av panelområdena är placerade på vidsträckta åkrar och i närheten av dem finns även bostadshus. Enligt MKB-programmet granskas i samband med landskapskonsekvenserna också konsekvenserna för vardags- och rekreationslandskapet, vilket kontaktmyndigheten konstaterar vara en väsentlig del av bedömningen av landskapskonsekvenserna.

Det framförs att olika slags material, såsom visualiseringar och siktområdesanalys, ska användas som hjälp vid konsekvensbedömningen. Kontaktmyndigheten anser det vara

viktigt att visualiseringarna beaktar de betydande utsiktsriktningarna som kartlagts på basis av landskapsanalysen.

Det arkeologiska kulturarvet

I området där man planerar att installera solpaneler finns en fast fornlämning, Sarvlax Peltas (1000022396), i alternativ ALT1. I solkraftsområdet finns inga andra fast fornlämningar eller andra kulturarvsobjekt. I närheten av elöverföringsrutten SVE1 ligger flera fasta fornlämningar och i närheten av rutterna SVE2 och SVE3 finns en fast fornlämning. Dessutom går rutterna i närheten av ett arkeologiskt objekt av riksintresse (VARK), landfästningen i Lovisa (100938). Kontaktmyndigheten konstaterar att det är skäl att inkludera konsekvenserna för det arkeologiska kulturarvet i bedömningen. Borgå museum har påpekat att existensen och omfattningen av den fasta fornlämningen Sarvlax Peltas som ligger i panelområdet ska säkerställas på grund av de osäkra uppgifterna om objektet. Utöver det här objektet fodrar kontaktmyndigheten inga andra tilläggsutredningar. Den arkeologiska inventeringen som redan har gjorts i området är till övriga delar tillräcklig.

Naturmiljön

Beskrivningen av nuläget som gäller området naturmiljö samt materialet och bedömningsmetoderna har beskrivits i tillräcklig omfattning i bedömningsprogrammet. I programmet har de mest sannolika konsekvenserna som riktas till naturobjekt och arterna identifierats väl. Enligt den preliminära uppskattningen är de betydande och eventuellt betydande konsekvenserna som kommer att bedömas i miljökonsekvensbeskrivningen följande: konsekvenserna för ekologiska nätverk, växtlighet och naturtyper, fågelbestånd och djurlivet (åkergröda, flygekorre, asknätfjäril och andra allmänna djur) samt konsekvenserna för Natura 2000-området Pernåviken och havsskyddsområdet i Pernå skärgård (FI0100078). Kontaktmyndigheten sammanfaller med avgränsningen av bedömningen och anser att bedömningen kan genomföras på det föreslagna sättet.

Kontaktmyndigheten konstaterar att det inte är nödvändigt att göra en Naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen i fråga om Natura 2000-området Pernåviken och havsskyddsområdet i Pernå skärgård, eftersom området ligger relativt långt från projektområdet. Då den preliminära bedömningen av betydelsen inkluderar osäkerhet i fråga om konsekvenserna för fågelbeståndet, är det dock skäl att i miljökonsekvensbeskrivningen behandla eventuella konsekvenser för det aktuella Natura 2000-området i fråga om fågelbeståndet.

Kontaktmyndigheten anser att de naturutredningar som tidigare gjorts för projektet har gjorts med tillräcklig noggrannhet. Utredningarna kompletteras ännu under fältsäsongen 2026 enligt de anvisningar som getts vid förhandsöverläggningen med Tillstånds- och tillsynsverket samt de tilläggsanvisningar som getts per e-post under vintern 2026. Naturutredningarna kompletteras med utredningar om fladdermöss och asknätfjäril, och fågelutredningarna kompletteras i fråga om nattskärror och nattsångare. Utgångsuppgifterna för naturutredningarna har beskrivits tydligt i bedömningsprogrammet.

I bedömningen har man på ändamålsenligt sätt utnyttjat aktuella uppgifter om arter i tjänsten Laji.fi. Kontaktmyndigheten påpekar att observationsuppgifter om hotade arter och direktivarter i naturutredningarna ska sparas i Laji.fi-datasystemet.

Kontaktmyndigheten påminner om att naturkonsekvenserna kan förebyggas genom en ändamålsenlig och omsorgsfull planering av åtgärderna samt genom att man för att lindra olägenheterna vidtar åtgärder, som ska beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Människornas levnadsförhållanden, hälsa och trivsel

Kontaktmyndigheten anser att konsekvenserna för människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel har identifierats väl i MKB-programmet. I programmet konstateras det att solkraftverkens konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och trivsel i huvudsak uppstår i form av landskapskonsekvenser och begränsningar av markanvändningen, vilket också kan ha en negativ påverkan för områdets användning för rekreatiönsändamål. Den framförda planen för bedömningen av konsekvenser som riktas till människorna är tillräcklig. Kontaktmyndigheten konstaterar att i MKB-förfarandet är det viktigt att lokala invånare och övriga intressegrupper görs delaktiga på ett heltäckande sätt, och detta har beaktats mycket väl i bedömningsprogrammet.

Buller

I fråga om buller framförs det i bedömningsprogrammet att solkraftverket orsakar buller tillfälligt under byggnadstiden. Under driften bedöms bullerkonsekvenserna vara lokala och små, men ellagret som eventuellt ansluts till projektet kan ge upphov till störande buller. Kontaktmyndigheten konstaterar att i panelområdena för solkraftsproduktion förekommer det typiskt inte betydande bullerkonsekvenser, men i fråga om ellager finns det osäkerhet när det gäller bullerkonsekvenser. Därför anser kontaktmyndigheten att man i bedömningsbeskrivningen speciellt gällande de närmaste bostadshusen ska granska bullerkonsekvenserna, som kan uppstå av driften av det eventuella ellagret. Om det inte kan anvisas en exakt placering för ellagret i beskrivningsskedet, ska det bedömas hur långt det störande bullret uppskattningsvis kan sprida sig. Bedömningen kan göras verbalt som en sakkunnigbedömning.

Trafik

I fråga om trafikkonsekvenserna har man i rätt riktning identifierat hur konsekvenserna uppstår och den föreslagna bedömningen är tillräcklig. Kontaktmyndigheten konstaterar att i bedömningen av konsekvenserna av den ökade trafiken ska fokus ligga på att granska konsekvenserna med tanke på människornas levnadsförhållanden, trivsel och trafiksäkerheten. När det gäller elöverföringsrutterna ska det beaktas att riksväg 7 medför begränsningar för byggandet i närmiljön, och att placeringen av nya luftledningar eller markkablar i vägområdet fordrar tillstånd från väghållaren. Konsekvenserna för flygtrafiken behöver inte bedömas, eftersom det inte finns några flygplatser i närheten av projektområdet.

Samhällsstruktur och markanvändning

Nuläget för planläggningen av området har beskrivits relativt väl i bedömningsprogrammet. Kontaktmyndigheten påpekar att som tillägg till det som framförs i bedömningsprogrammet, ska den aktuella VISION-planen för Nylands landskap med allmänna bestämmelser beaktas i bedömningen, liksom utredningarna som gjorts för planen. Dessutom är det bra att i bedömningsbeskrivningen framföra huruvida planer utan rättsverkan i projektets influensområde har beaktats i bedömningen. Ytterligare är det i miljökonsekvensbeskrivningen skäl att förtydliga om det uppstår avsevärda behov för samordning av sträckningen för Östbanan och projektet.

I fråga om de riksomfattande målen för områdesanvändningen ska särskild uppmärksamhet fästas vid hur projektet förverkligar målet att trygga värdena i nationellt värdefulla kulturmiljöer.

I bedömningsprogrammet har man dragit slutsatsen att projektets alternativ inte strider mot landskapsplanen och att området inte har reserverats för något annat ändamål som skulle förhindra byggandet av solenergi. I fråga om detta konstaterar kontaktmyndigheten att det även finns andra samordningsbehov med det som anvisats i landskapsplanen, utöver områden som är viktiga med tanke på kulturmiljön och landskapet. Bland annat finns i den gällande landskapsplanen i projektområdets influensområde ett grundvattenområde och ett skogsdominerat område norr om området som är omfattande, enhetligt och betydande med tanke på det ekologiska nätverket och dessa ska beaktas.

Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningen av projektets sannolika betydande konsekvenser för områdets samhällsstruktur och markanvändning, och konstaterar att konsekvensbedömningen för dessa ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen.

Ytvatten

När det gäller ytvatten har nuläget för projektets influensområde beskrivits utförligt i bedömningsprogrammet. I bedömningsprogrammet har man också identifierat projektets mest sannolika ytvattenkonsekvenser. De väsentligaste vattendragskonsekvenserna av projektet uppstår under solkraftverkets byggskede. Med beaktande av projektområdets storlek, jordmånens egenskaper, det mottagande vattendragets känslighet samt osäkerheterna i fråga om utgångsuppgifterna, såsom var täckdiken på åkrarna ligger och var de rinner ut, anser kontaktmyndigheten att det är nödvändigt att beakta ytvattenkonsekvenserna som en del av konsekvensbedömningen. I bedömningen är det skäl att fokusera speciellt på konsekvenserna under projektets byggnadstid. Ytvattenkonsekvenserna kan förebyggas genom en ändamålsenlig och omsorgsfull planering samt genom att vidta lindringsåtgärder, som ska beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen.

I MKB-programmet baserar sig beskrivningen av den ekologiska statusen i de klassificerade vattenförekomsterna på uppgifterna från den tredje förvaltningsperioden för vattenvården. De preliminära klassificeringsuppgifterna för den fjärde förvaltningsperioden för

vattenvården har redan blivit färdiga (utkast till klassificering av ekologisk status för den fjärde förvaltningsplanen inom vattenvården). Enligt preliminära uppgifter bedöms Sarvlaträsket fortsättningsvis ha god status, men på basis av nyare uppföljningsmaterial kan försämring skönjas i utvecklingen av statusen och därför har den ekologiska statusen bedömts vara i risk att försämrats utan åtgärder som upprätthåller god status. Sarvlatäckens status har stigit till klassen god, men också där bedöms det finnas risk för att status försämrats. Kontaktmyndigheten påpekar att enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) är det förbjudet att försämrats status i vattenförekomster, även tillfälligt (SRF 175/2024). Det är skäl att beakta detta i en situation där det finns risk för försämring av status i vattendragen som tar emot vatten från projektområdet. Kontaktmyndigheten uppmanar till att i miljökonsekvensbeskrivningen bedöma projektets konsekvenser för vattendragen även med tanke på den ekologiska statusen i det mottagande vattendraget och att granska huruvida åtgärderna för att upprätthålla god status är tillräckliga i projektet.

Grundvattnen

Grundvattenförhållandena i projektområdet har beskrivits med tillräcklig noggrannhet i bedömningsprogrammet. Beskrivningen av grundvattenområdenas statusklassificering grundar sig på uppgifterna från den tredje förvaltningsperioden för vattenvården. Under den kommande fjärde förvaltningsperioden för vattenvården har grundvattenområdet Lägermalm (0158504) klassificerats som ett område med kemisk risk på grund av riskerna som trafiken orsakas, men som har god status. Bryggeribäckens (0158555) grundvattenområde kvarstår under fjärde förvaltningsperioden som ett riskområde med god status.

I solkraftsparkens alternativ ALT1 ligger panelområdet till en liten del i östra delen av Lägermalms grundvattenområde. I alternativ ALT2 är inga solpaneler placerade på grundvattenområde. Alla alternativa sträckningar för elöverföringen går genom Bryggeribäckens grundvattenområde av klass 1 som är viktigt för vattenförsörjningen. Kontaktmyndigheten konstaterar att alternativen för sträckningen ALT2 och ALT3 går i närområdet av Bryggeribäckens vattentäkt, vilket inte har framförts i bedömningsprogrammet.

Det är meningen att grundvattenförhållandena i projektets influensområde och bland annat förekomsten av artesiskt grundvatten ska utredas noggrannare i samband med den fortsatta planeringen. Kontaktmyndigheten konstaterar att om det förekommer artesiskt grundvatten i området, ska saken beaktas vid planeringen av grundkonstruktionerna för solpanelerna. I detta skede av projektet finns inte noggrannare uppgifter över antalet privata hushållsvattenbrunnar eller deras läge och därför ökar det osäkerheten kring grundvattenkonsekvenserna som solkraftsparken medför. En kartläggning av brunnar kommer enligt MKB-programmet att göras i samband med den fortsatta planeringen av projektet och man strävar efter att hålla eventuella konsekvenser under byggnadstiden så små som möjligt för den privata vattenförsörjningen.

Kontaktmyndigheten konstaterar att projektets konsekvenser för grundvattnen inkluderar osäkerhet och därför ska de behandlas som en del av konsekvensbedömningen i MKB-förfarandet. Bedömningen ska fokusera på att granska eventuella risker som riktas mot grundvattnens status samt Bryggeribackens vattentäkt och vattenförsörjningen till privata hushåll. I bedömningen är det skäl att inkludera den risk för grundvattnets kvalitet som orsakas av släckvatten som uppstår vid en eventuell brand i solkraftverken eller ellagret. Kontaktmyndigheten konstaterar att grundvattenkonsekvenserna kan förebyggas genom en ändamålsenlig och omsorgsfull planering av åtgärderna samt genom man vidta lindringsåtgärder, som ska beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Kumulativa effekter

Enligt bedömningsprogrammet bedöms miljökonsekvenserna av Sarvlax solpark som helhet med beaktande av verksamheten som redan idag finns i området och dessutom de planerade verksamheterna i den omfattning som projekten bedöms ha samverkan med projektet. Kontaktmyndigheten konstaterar detta vara en motiverad utgångspunkt för konsekvensbedömningen, fastän MKB-förordningen förutsätter att bedömning av samverkan endast med befintliga eller godkända projekt i det aktuella projektets influensområde.

Övriga miljökonsekvenser

Kontaktmyndigheten sammanfaller med synen i MKB-programmet om att det inte är nödvändigt att bedöma konsekvenserna för varg och skogsren i bedömningsbeskrivningen. Det närmaste vargreviret ligger tämligen långt bort, cirka 6,4 kilometer sydväst om projektområdet, och inga andra vargrevir har identifierats i närheten av projektområdet. Området ingår inte i skogsrenens utbredningsområde.

Kontaktmyndigheten uppskattar att projektets konsekvenser för marken och berggrunden är ringa. Enligt bedömningsprogrammet är sannolikheten för att det förekommer sura sulfatjordar liten, men möjlig. Förekomsten av sura sulfatjordar undersöks i solparksområdet och längs elöverföringsrutterna i samband med projektets fortsatta planering och noggrannare markundersökningar. Om sura sulfatjordar konstateras i området, ska de beaktas i den fortsatta planeringen av projektet på ändamålsenligt sätt. Eftersom sannolikheten för att det förekommer sura sulfatjordar i projektområdet är liten, kan sura sulfatjordar avgränsas så att de inte ingår i granskningen som görs vid MKB-förfarandet.

Kontaktmyndigheten uppskattar att projektet orsakar negativa konsekvenser för klimatet men de anses inte vara betydande på det sätt som avses i MKB-lagen. Projektets klimatkonsekvenser hänför sig främst till koldioxidavtrycket från materialen, utsläppen från byggandet och i liten utsträckning till avskogning samt till förlusten av kolförrådet i marken och växtligheten. Fastän förverkligandet av projektet oundvikligen producerar växthusgasutsläpp, producerar projektet å andra sidan under driftskedet förnybar och

koldioxidsnål energi, vilket har positiva klimatkonsekvenser. Kontaktmyndigheten konstaterar att klimatkonsekvenserna inte behöver ingå i konsekvensbedömningen.

Kontaktmyndigheten sammanfaller med den projektansvarigas bedömning om att konsekvenser i form av reflektioner från solparken i allmänhet är ringa och att det inte är nödvändigt att granska dem i bedömningsbeskrivningen. Eftersom projektet ligger i närheten av en landsväg ska det dock i planeringen säkerställas att solpanelerna inte bländar trafikanterna. Konsekvenserna för flygtrafiken och luftfartssäkerheten behöver inte bedömas, eftersom det inte finns några flygplatser i närheten av projektområdet.

I åsikterna lyftes det fram att bedömningen också borde inkludera miljökonsekvenserna av den reglerkraft som projektet behöver, eftersom den varierande produktionen av solenergi behöver kortvarig reglerkraft som stöd. Kontaktmyndigheten konstaterar att i 2 § punkt 1 i MKB-lagen avses med miljökonsekvenser de direkta och indirekta verkningar som ett projekt medför i Finland och utanför finskt territorium. Om ett ellager ansluts till projektet, ska det som anslutande projekt beaktas i bedömningen. Det är inte skäl att inkludera övriga miljökonsekvenser av reglerkraft i bedömningen, eftersom det allmänna behovet av reglerkraft inte är en indirekt konsekvens av det nu aktuella projektet, utan en fråga som i vidare bemärkelse hör samman med hur elnätet fungerar.

4.4 Bedömningsförfarandet och arrangemang för deltagande

I MKB-förfarandets inledande skede ordnades en förhandsförhandling. En uppföljningsgrupp har tillsatts för att säkerställa deltagandet och hörandet av lokala intressenter. Innan MKB-programmet färdigställdes ordnades också en workshop för lokala aktörer 19.3.2026, med fokus särskilt på projektets naturkonsekvenser. Dessutom har Akordi Oy på beställning intervjuat sex personer för att få bakgrundsfakta från intressentgrupper. Under tiden som bedömningsprogrammet har varit framlagt till påseende har ett tvåspråkigt möte för allmänheten ordnats 12.8.2026 och ett motsvarande evenemang har planerats i beskrivningsskedet. Kontaktmyndigheten anser att planen för att ordna deltagandet som framförs i bedömningsprogrammet uppfyller kraven i MKB-lagen. Kontaktmyndigheten påminner om att det centrala syftet med bedömningsförfarandet är att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta, och därför är det skäl att även i fortsättningen under MKB-förfarandet fästa särskild uppmärksamhet vid att ge information under bedömningsförfarandet.

4.5 Kompetens hos de som har gjort programmet

I bedömningsprogrammet framförs utbildning och arbetserfarenhet för de som deltagit i utarbetandet av programmet. Kontaktmyndigheten anser att den projektansvarige har haft tillräcklig sakkunskap till hands för att göra upp bedömningsprogrammet.

4.6 Planer och tillstånd som förutsätts för projektet

I bedömningsprogrammet framförs ingående de planer och tillstånd som fordras för projektet. Fingrid Oyj konstaterar i sitt utlåtande att ett separat korsningsutlåtande bör begäras om byggandet är placerat i Fingrid Oyj:s ledningsområden eller deras närhet.

Trafikledsverket påpekar i sitt utlåtande att det är Livskraftscentralen i Inre Finland som fungerar som tillståndsmyndighet när det gäller tillstånd för specialtransporter av stora konstruktioner och för anslutningstillstånd längs landsvägar. Om det för transporter i anslutning till projektet behövs någon typ av specialarrangemang, såsom att förstora anslutningar eller utvidga siktområden, ska man i dessa frågor kontakta Livskraftscentralen i Nyland.

4.7 Möjligheterna att samordna utredningar med utredningar som fordras i andra lagar

Beslut om att inleda delgeneralplaneringen för Sarvlax fattades i Lovisa stadsfullmäktige på våren 2024. Avsikten är planförslaget ska bli färdigt under år 2027. MKB-förfarandet och delgeneralplaneringen genomförs som separata förfaranden. Vid utarbetandet av planen ska man ta i beaktande de synpunkter som kommer fram vid miljökonsekvensbedömningen.

5 Utlåtande om bedömningsprogrammet och meddelande om det

Kontaktmyndigheten skickar sitt utlåtande samt kopior av utlåtanden och åsikter som lämnats in om MKB-programmet till den projektansvarige. Utlåtandet skickas samtidigt för kännedom till de berörda myndigheterna.

Utlåtandet om bedömningsprogrammet är framlagt till påseende i webbtjänsten miljo.fi på adress: <https://www.miljo.fi/sarvlax-solpark-lovisa-MKB>

6 Prestationsavgift, fastställande av den och möjlighet till rättelse av avgiften

Prestationsavgiften är 9000 euro.

Avgiften som uppbärs för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet har fastställts i enligt den arbetsinsats som fordrats för projektet (11–17 dagsverken). Avgiften fastställs på basis av förordningen om Tillstånds- och tillsynsverkets avgifter.

En betalningsskyldig, som anser att det har skett ett fel i fastställandet av avgiften för utlåtandet, kan yrka på rättelse av Tillstånds- och tillsynsverket inom sex månader från dagen då utlåtandet har utfärdats.

7 Tillämpade rättsnormer

- Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 8, 16 och 18 §

- Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 3 §.
- Lagen om grunder för avgifter till staten (150/1992) 8 §
- Statsrådets förordning (1177/2025) om Tillstånds- och tillsynsverkets avgiftsbelagda prestationer år 2026, 1 §

I beredningen av den motiverade slutsatsen har följande sakkunniga vid Tillstånds- och tillsynsverket deltagit: Johanna Rinne, Suvi Karppinen och Emilia Horttanainen från enheten för områdesanvändning, Hanna Suominen från enheten för naturskydd, Anne Lehtinen och Heini Loikkanen från enheten för vattenvård och havsvård.

Detta dokument har godkänts i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Jenni Nieminen och avgjorts av överinspektör Erika Heikkinen.

Bilagor

Anvisning om yrkande på rättelse av avgift

Sändlista

Fortum Renewables Oy (Norrskarvax Solkraft Ab/Oy)

För kännedom

De som gett utlåtande (elektroniskt)

Tillstånds- och tillsynsverket

Postadress: PL 20, 13035 LVV

Telefonväxel 0295 254 000

registratur@lvv.fi | lvv.fi